

Doniyor kitobi — Yetmish Ikkinchi Raqam

Payg'ambarlikdagi birlashuv: qadimgi Isroilning bo'linishidan Qo'shma Shtatlarning intihosigacha

Jeff Pippenger

2024-02-05

Yeribomning isyoni haqidagi guvohlik, shuningdek, qadimgi Isroilning ikki xalqqa bo'linishi tarixidir. O'n qabiladan tashkil topgan shimoliy shohlik Isroil, ba'zan esa Efrayim deb atalgan, janubiy shohlik esa Yahudo deb atalgan. Hizqiyol zamoniga kelib, bu shohlik allaqachon ko'p yillar davomida ikki shohlik bo'lib kelayotgan edi va o'ttiz yettinchi bobda Hizqiyolga bu ikki shohlik yana bir bor bitta xalq bo'lishini ko'rsatuvchi bashorat berildi. O'sha bashorat yer hayvonining (Qo'shma Shtatlar) dastlabki tarixida amalga oshdi va Qo'shma Shtatlarning oxirida yakuniy marta amalga oshadi, chunki Iso har doim bir narsaning oxirini uning boshlanishi orqali tasvirlaydi.

Isroil ikki shohlikka bo'lingan paytda Yeribomning isyoni Amerika Qo'shma Shtatlarining boshidagi isyonni, shuningdek Amerika Qo'shma Shtatlarining oxiridagi isyonni ifodalaydi. Amerika Qo'shma Shtatlarining boshi va oxiridagi isyon ikki shohlikning birlashishini o'z ichiga oladi. Ushbu maqolalarda Opa Uaytning yozuvlaridan qayta-qayta iqtibos keltirilganidek, Vahiy kitobining o'n sakkizinchi bobi jamoatlarga qilingan ikki chaqiriqni ifodalaydi. Yakshanba qonuni inqirozi soatida birlashadigan ikki xalq — yuz qirq to'rt ming va hali ham Bobilda bo'lgan Xudoning boshqa podasidir.

Milleriylar tarixida birlashgan ikki xalq Yahudo va Efrayim edi. Ular ikki podshohlikka qarshi bo'lgan alohida g'azablar mos ravishda 1798 yilda, so'ngra 1844 yilda nihoyasiga yetganida birlashdilar. Hizqiyol kitobining o'ttiz yettinchi bobidagi “bundan tashqari” so'zi bu tatbiqning to'g'riligiga ishonch hosil qilishimizga imkon beradi. “Bundan tashqari” so'zi “bundan tashqari”dan keyin keladigan xabarni “bundan tashqari” so'zidan oldin kelgan xabar ustiga qo'yishni anglatadi.

Egamning kalomi yana menga kelib, dedi: Bundan tashqari, ey inson o'g'li, o'zing uchun bir tayoq ol va uning ustiga: Yahudo uchun va uning sheriklari bo'lgan Isroil farzandlari uchun, deb yoz; so'ng yana bir tayoq ol va uning ustiga: Yusuf uchun, ya'ni Efrayimning tayog'i uchun va uning sheriklari bo'lgan butun Isroil xonadoni uchun, deb yoz. Va ularni bir-biriga qo'shib, bir tayoq qil; ular sening qo'lingda bir bo'lib qolsin. Hizqiyol 37:15–17.

Hizqiyol “bundan tashqari” deganida, takrorlash va kengaytirish haqidagi bashoratli tamoyilni qo'llamoqda. Hizqiyol ikkita tayoqni, biri Yahudo uchun, biri esa Efrayim uchun olishi va shu ikki tayoq orqali tasvirlangan bashoratni avvalgi bashoratning ustiga qo'yishi kerak. Avvalgi bashoratli tasvir birinchi oyatda, Hizqiyol o'lik quruq suyaklar vodiysiga olib borilganida boshlangan edi.

Egamning qo'li mening ustimda edi; U meni Egamning Ruhi ila olib chiqib, suyaklarga to'la bo'lgan vodiyni o'rtasiga qo'ydi. Va U meni ular atrofida aylanib o'tishga majbur qildi; va

mana, ochiq vodiya juda ko‘p suyaklar bor edi; va mana, ular nihoyatda quruq edi. Shunda U menga dedi: “Ey inson o‘g‘li, bu suyaklar tirila oladimi?” Men javob berdim: “Ey Rabbiy Egam, buni Sen bilasan.” U yana menga dedi: “Bu suyaklar haqida bashorat qil va ularga ayt: ‘Ey quruq suyaklar, Egamning kalomini eshitinglar. Bu suyaklarga Rabbiy Egam shunday demoqda: Mana, Men sizlarga nafas kiritaman, va sizlar tirilasizlar. Men sizlarning ustingizga paylar tortaman, ustingizga go‘sht bitiraman, sizlarni teri bilan qoplayman, va sizlarga nafas beraman, va sizlar tirilasizlar; shunda Men Egam ekanimni bilasizlar.’” Shunday qilib, menga buyurilganidek bashorat qildim; men bashorat qilayotganimda bir ovoz eshitildi, va mana, bir silkinish bo‘ldi, va suyaklar bir-biriga, har biri o‘z suyagiga qo‘shildi. Men qaradim, va mana, ularning ustiga paylar va go‘sht bitdi, va ularni ustidan teri qopladi; ammo ularda nafas yo‘q edi. Shunda U menga dedi: “Shamolga bashorat qil, bashorat qil, ey inson o‘g‘li, va shamolga ayt: ‘Rabbiy Egam shunday demoqda: Ey nafas, to‘rt shamoldan kel va bu o‘ldirilganlarning ustiga es, toki ular tirilsinlar.’” Menga buyurganidek bashorat qildim, va nafas ularga kirdi, va ular tirildilar, va oyoqqa turdilar — nihoyatda buyuk bir lashkar edi. So‘ng U menga dedi: “Ey inson o‘g‘li, bu suyaklar butun Isroil xonadonidir. Mana, ular: ‘Suyaklarimiz qurib qoldi, umidimiz yo‘qoldi; biz butunlay uzib tashlandik’, deydilar. Shuning uchun bashorat qil va ularga ayt: ‘Rabbiy Egam shunday demoqda: Mana, ey Mening xalqim, Men sizlarning qabrlaringizni ochaman, sizlarni qabrlaringizdan chiqaraman va sizlarni Isroil yurtiga olib kiranman. Ey Mening xalqim, Men qabrlaringizni ochib, sizlarni qabrlaringizdan chiqarganimda, Men Egam ekanimni bilasizlar. Men O‘z Ruhimni sizlarga solaman, va sizlar tirilasizlar; Men sizlarni o‘z yurtigingizga joylashtiraman; shunda Men, Egam, buni aytganimni va bajo keltirganimni bilasizlar,’ — deydi Egam.” Hizqiyol 37:1–14.

Ushbu maqolalarning eng boshidan boshlab, biz o‘lik suyaklar vodiysi oxirgi kunlarda Xudoning xalqini ifodalashini, ularni oyoqlari ustiga turib qudratli bir lashkar bo‘lishiga sabab bo‘ladigan to‘rt shamol haqidagi xabar esa uchinchi Voyning Islomini aniqlab beruvchi Yarim Tun Faryodi xabari ekanini ko‘rsatdik. Opa Uayt suyaklarni Xudoning xalqi deb belgilaydi.

“Men qalamimni qo‘yib, ibodatda jonimni yuksaltiraman: toki Egamiz quruq suyaklar kabi bo‘lib qolgan, ortga qaytgan O‘z xalqiga nafas bersin va ular yashasin.” General Conference Bulletin, February 4, 1893.

Oldingi maqolalarda biz 2020-yil 18-iyulni aniqlagan bashoratli xabar xato bo‘lganini va o‘sha yolg‘on e‘lon o‘n bokira haqidagi masaldagi birinchi hafsalasizlik hamda kechikish vaqtining kirib kelganini belgilaganini ko‘rsatgan edik. Garchi vaqt haqidagi e‘lon Millerchilar davrida qonuniy bo‘lgan bo‘lsa-da, 1844-yildan keyin endi vaqtga osib qo‘yilgan boshqa hech bir xabar bo‘lmasligi kerak edi. Future for America 2020-yil 18-iyul haqidagi e‘lonni qilganida, ular vaqt e‘loni maqbul bo‘lgan tarixga qaytib sirg‘anib ketdilar va shu tariqa gunoh qildilar, hamda Vahiy kitobining o‘n birinchi bobidagi buyuk shaharning ko‘chasida o‘ldirildilar. Ko‘chada o‘lik holda ular uch yarim kundan keyin ikki guvoh tiriltirilganidek, tiriltirilishga muhtoj bo‘ldilar.

“Quruq suyaklar harakatga kelishi uchun, go‘yo o‘liklardan tirilgandek, ularga Xudoning Muqaddas Ruhi nafasi urilishi kerak.” Bible Training School, December 1, 1903.

Oldingi maqolalarda biz ikki guvohni tiriltiradigan to'rt shamol haqidagi xabar uchinchi Vayning Islom haqidagi xabari ekanini va bu xabar oxirgi kunlarning Yarim tun nidosi xabari ekanini ko'rsatdik. Hizqiyol: "bundan tashqari", deydi va shu orqali Yarim tun nidosining e'lon qilinishini tasvirlaydigan tarix davomida biri Efrayim, biri esa Yahudo sifatida ifodalangan ikki tayoq birlashtirilishi va bitta xalq bo'lishi kerakligini aniqlab berdi. O'n bokira qizi haqidagi masal oxirgi kunlarda, Miller harakati tarixida qanday bajo keltirilgan bo'lsa, "har bir harfigacha" shunday bajo keltiriladi. Yarim tun nidosi Miller harakati tarixida bajo keltirilgan davrda ham, oxirgi kunlardagi bajo keltirilishida ham, "ikki tayoq" birlashtirilgan va birlashtiriladi.

Ikki tayoq qadimgi Isroilning shimoliy (Efrayim) va janubiy saltanatlarini (Yahudo) ifoda etar edi. Shuningdek, biz Uilyam Miller Ilyos orqali oldindan timsollanganini va qurg'oqchilikning uch yarim yili davomida Ilyos Sarefatlik bevaqa borganini ham ko'rsatdik.

Egamizning kalomi unga kelib, shunday dedi: Tur, Sidonga qarashli Sarefatga borib, o'sha yerda yashagin; mana, Men u yerda bir beva ayolga seni boqishni buyurdim. Shunda u turib, Sarefatga bordi. U shaharning darvozasiga kelganida, mana, u yerda o'tin terib yurgan beva ayol bor edi; u uni chaqirib, dedi: Iltimos, ichishim uchun idishda ozgina suv olib kel. U olib kelishga ketayotganida, u yana uni chaqirib, dedi: Iltimos, qo'lingda menga bir burda non ham olib kel. Shunda u dedi: Egang Xudoying hayot haqi, menda yopilgan non yo'q, faqat xumdonga bir hovuch un va ko'zachada ozgina moy bor; mana, men ikki cho'p terib oldim, endi kirib, uni o'zim va o'g'lim uchun pishiray, uni yeb, so'ng o'laylik. Ilyos unga dedi: Qo'rqma; borib, aytganingdek qil; lekin avval o'shandan men uchun kichkina bir kulcha tayyorlab, uni menga olib kel, keyin o'zing va o'g'ling uchun tayyorlarsan. Chunki Isroilning Egasi Xudosi shunday demoqda: Egamiz yer yuziga yomg'ir yog'diradigan kungacha xumdondagi un tugamaydi, ko'zachadagi moy ham kamaymaydi. Shunda u borib, Ilyosning so'ziga ko'ra qildi; va u ham, Ilyos ham, uning xonadoni ham ko'p kunlar davomida yedilar. 3 Shohlar 17:8–15.

Ushbu parchadagi "ko'p kunlar" Axab Ilyosni izlagan uch yarim yil bo'lib, papalik ta'qibining bir ming ikki yuz oltmish yilini ifodalagan. Papalik ta'qibining "ko'p kunlari" haqida Iso shunday degan:

Agar o'sha kunlar qisqartirilmaganida edi, hech bir jonzod najot topmagan bo'lur edi; ammo tanlanganlar haqi uchun o'sha kunlar qisqartirilur. Matto 24:22.

Opa Uayt Isoning "o'sha kunlar" haqidagi bayonotini to'g'ridan-to'g'ri papalik ta'qibi davri deb belgilaydi.

"Jamoatning quvg'ini 1260 yilning butun davri davomida davom etmadi. Xudo O'z xalqiga bo'lgan marhamati tufayli ularning olovli sinov vaqtini qisqartirdi. Najotkor jamoat boshiga tushadigan 'buyuk musibat'ni oldindan aytar ekan, shunday dedi: 'Agar o'sha kunlar qisqartirilmaganida, hech bir jonzot omon qolmas edi; ammo tanlanganlar sababli o'sha kunlar qisqartiriladi.' Matto 24:22. Islohotning ta'siri orqali quvg'in 1798 yildan oldin tugatildi." Buyuk kurash, 266, 267.

Ilyosni beva ayol boqib turgan “ko‘p kunlar” Doniyor tomonidan papalik ta‘qibi sifatida ko‘rsatilgan o‘sha “ko‘p kunlar” ham edi.

Xalq orasida fahm-farosatli bo‘lganlar ko‘plarga ta‘lim berurlar; ammo ular ko‘p kunlar davomida qilich bilan, olov bilan, asirlik bilan va talon-toroj bilan yiqilurlar. Endi ular yiqilganlarida, ozgina yordam bilan qo‘llab-quvvatlanurlar; lekin ko‘plar ularga xushomad bilan qo‘shilurlar. Va fahm-farosatlilardan ba‘zilari sinovdan o‘tkazilishlari, poklanishlari va oqartirilishlari uchun, hatto oxir zamongacha yiqilurlar; chunki bu hali belgilangan vaqt uchundir. Doniyor 11:33–35.

Oyatlarda tilga olingan “oxirat zamoni”, ya‘ni “belgilangan vaqt” ham 1798-yil edi va u Zorafotlik beva bilan bo‘lgan Ilyos davri orqali timsollanganidek, papalik quvg‘inining tugashini belgiladi. O‘sha tarixda beva ayol, turmush qurmagan jamoatni ifodalab, Vahiy kitobining o‘n ikkinchi bobida sahrodagi jamoat sifatida ko‘rsatilgan edi. U bitta tayoqni ham, o‘nta tayoqni ham emas, balki ikkita tayoqni terayotgan edi. Hizqiyolga ikkita tayoq olish — biri Isroilning shimoliy shohligi uchun, biri esa Isroilning janubiy shohligi uchun — va ularni birlashtirib bitta tayoq qilish buyurilgan edi. Bu ikki shohlikning har ikkisi ham ikki ming besh yuz yigirma yil davomida tarqatib yuborilgan edi, ammo Xudoning va‘dasi U ularni yig‘ishini bildirgan edi. Ayol birlashtirilishi lozim bo‘lgan o‘sha ikki tayoqni terayotgan edi va u buni “to Rabbi yer yuziga yomg‘ir yog‘dirguniga qadar” qilayotgan edi.

Rabbiy “yomg‘ir” yuborgan kun Millerchilar tarixidagi Yarim kechadagi Faryodni belgilab berdi; bu faryod 1844-yil 22-oktyabrda o‘z yakuniga yetdi, o‘sha kuni Ahd Xabarchisi to‘satdan O‘zi 1798-yildan (birinchi g‘azabning oxiri) 1844-yil 22-oktyabrgacha (oxirgi g‘azabning oxiri) barpo etgan ma‘badga keldi. O‘sha davr ichida, suyaklar vodiysi haqidagi Hizqiyolning tasvirida ifodalangan Yarim kechadagi Faryod xabari bajo bo‘ldi, ya‘ni shimoliy va janubiy shohliklarning ikki tayoqchasi bir xalqni, bir podshoh ostidagi bir xalqni hosil qilish uchun birlashtirildi, chunki 1844-yil 22-oktyabrda Masih Ota huzuriga kelib, shohlikni qabul qildi.

“Masihning muqaddas ma‘badni poklash uchun eng muqaddas joyga bizning oliy ruhoniyimiz sifatida kirib kelishi, Doniyor 8:14 da ko‘rsatilganidek; Inson O‘g‘lining Qadimiy Zot huzuriga kelishi, Doniyor 7:13 da bayon etilganidek; va Rabbiyning O‘z ma‘badiga kelishi, Malakiy tomonidan oldindan aytilganidek, bularning barchasi ayni bir hodisaning tasvirlaridir; va bu, shuningdek, Masih Matto 25 dagi o‘nta bokira haqidagi masalda tasvirlagan kuyovning nikohga kelishi orqali ham ifodalangan.” Buyuk Kurash, 426.

Masih Doniyor kitobida ko‘rsatilganidek, 1844-yil 22-oktabrda shohlikni qabul qildi.

Men tungi vahiylarda ko‘rdim, va mana, inson o‘g‘liga o‘xshash Zot osmon bulutlari bilan kelib, Qadimiy Zot huzuriga yaqinlashdi, va Uni Uning oldiga keltirdilar. Va Unga hukmronlik, shon-shuhrat va saltanat berildi, toki barcha xalqlar, elatlar va tillar Unga xizmat qilsinlar: Uning hukmronligi o‘tib ketmaydigan abadiy hukmronlikdir, va Uning saltanati vayron bo‘lmaydigandir. Doniyor 7:13, 14.

Hizqiyolning ikki tayoqchasi birlashtirilganda, ular ustidan bitta shoh hukmron bo‘ladi.

Mening qulim Dovud esa ular ustidan shoh bo'ladi; va ularning barchasi bir cho'ponga ega bo'ladi; ular Mening hukmlarim bo'yicha yuradilar, farmonlarimni saqlaydilar va ularni bajo keltiradilar. Ular Men qulim Yoqubga bergan yurtida, ota-bobolaringiz yashagan o'sha yurtida istiqomat qiladilar; ular o'sha yerda o'zlari, ularning farzandlari va farzandlarining farzandlari bilan abadulabad yashaydilar; va qulim Dovud ularga to'abad amir bo'ladi. Hizqiyol 37:24, 25.

Barcha payg'ambarlar bir-biriga muvofiqdir, va shoh Dovud — 1844-yil 22-oktabrda Ota huzuriga kelib, Isroilning ikki tayoqchasidan — Isroil (shimoliy shohlik) va Yahudo (janubiy shohlik)dan — bir joyga jamlangan shohlikni qabul qilgan Masihdir. Ikki shohlikning tarqalishi 1798 yildan 1844 yilgacha bo'lgan qirq olti yil davomida nihoyasiga yetdi, chunki Masih vayron qilingan va oyoq osti etilgan ma'badni tikladi. U ma'badni tiklagach, so'ng Ahdning Elchisi sifatida to'satdan O'z ma'badiga keldi; bu Malakiyo kitobining uchinchi bobining bajo bo'lishi edi. Hizqiyol ham bu haqiqatga qo'shiladi, chunki barcha payg'ambarlar bir-biriga muvofiqdir.

Qulim Dovud ularga shoh bo'ladi; va ularning barchasining bitta cho'poni bo'ladi. Ular ham Mening hukmlarim bo'yicha yuradilar, farmonlarimga rioya qiladilar va ularni bajaradilar. Ular Men qulim Yoqubga bergan yurtida, ota-bobolaringiz yashagan yurtida istiqomat qiladilar; u yerda ular o'zlari, ularning farzandlari va farzandlarining farzandlari to'abad yashaydilar; va qulim Dovud ularga abadiy amir bo'ladi. Bundan tashqari, Men ular bilan tinchlik ahdini tuzaman; bu ular bilan abadiy ahd bo'ladi. Men ularni o'rnataman, ko'paytiraman va muqaddas maskanimni ularning o'rtasiga to'abad qo'yaman. Mening chodirim ham ular bilan bo'ladi; ha, Men ularning Xudosi bo'laman, ular esa Mening xalqim bo'ladilar. Hizqiyol 37:24–27.

Ma'badni barpo etuvchi Masihdir.

Unga shunday degin: “Sarvari Olam shunday deydi: Mana, ismi NOVDA bo'lgan Zot; U o'z joyidan unib chiqadi va Egamizning ma'badini bunyod etadi. Ha, Egamizning ma'badini aynan U bunyod etadi; U shon-sharafni ko'taradi, o'z taxtida o'tirib hukmronlik qiladi; U o'z taxtida ruhoni bo'ladi; va tinchlik maslahati ularning ikkalasi o'rtasida bo'ladi. Tojlar esa Egamizning ma'badida yodgorlik bo'lib Helemga, Tobiyahga, Yedayahga va Sefaniyo o'g'li Henga bo'ladi. Uzoqdagilar kelib, Egamizning ma'badini qurishda ishtirok etadilar, va sizlar Sarvari Olam meni sizlarning oldingizga yuborganini bilib olasizlar. Agar sizlar Egangiz Xudoning ovozigina sidqidildan itoat etsangiz, mana shu sodir bo'ladi.” Zakariyo 6:12–15.

Masih NOVDA bo'lib, U O'zining ma'badini buzsalar, uni uch kun ichida qayta tiklashini aytib bildirdi; bunga yahudiylar javoban ma'badni qurish uchun qirq olti yil ketganini aytdilar.

Shunda yahudiylar Unga javoban dedilar: “Bu ishlarni qilayotganingga ko'ra, bizga qanday alomat ko'rsatasan?” Iso ularga javoban dedi: “Bu ma'badni buzib tashlanglar, Men uni uch kunda qayta tiklayman.” Shunda yahudiylar dedilar: “Bu ma'bad qirq olti yil davomida qurildi, Sen esa uni uch kunda qayta tiklamoqchimisiz?” Yuhanno 2:18–20.

Masih bu parchada O'z tanasi haqida so'zlayotgan edi, biroq barcha payg'ambarlar o'zlari yashagan kunlardan ko'ra ko'proq oxirgi kunlar haqida so'zlaydilar. Masihning uchinchi kuni tirilishi, Tungi Nido paytida Muqaddas Ruhning to'kilishi chog'ida quruq suyaklarning tirilishi

ramzi edi. Ilyosning guvohligining mavzusi bo'lgan yomg'ir, uning Baal va Ashtarot payg'ambarlari bilan qarama-qarshiligining avj nuqtasida namoyon bo'ldi. O'shanda Ilyosning Xudosi haqiqiy Xudo ekani, shuningdek Ilyosning o'zi ham haqiqiy payg'ambar ekani ayon bo'ldi.

Birinchi umidsizlikning kelishi bilan protestantlar Baal va Ashtarot payg'ambarlari timsolida ko'rsatilganidek, yolg'on payg'ambarlar bo'lib qolgani oshkor bo'ldi. Shundan so'ng kechikish vaqti boshlandi va u Yarim tun faryodi xabariga olib keldi; bu xabar esa Masihning to'satdan O'z ma'badiga kelishiga olib keldi. Yarim tun faryodi Hizqiyoning suyaklarni qudratli bir lashkar sifatida oyoqqa turg'izadigan xabari bilan ifodalanadi. Bundan tashqari, o'sha davr mobaynida (qirq olti yil) bir podshoh ostida bitta xalqni vujudga keltirish uchun ikki tayoq birlashtirilishi kerak edi.

Egamning kalomi yana menga kelib, dedi: "Ey inson o'g'li, o'zingga bir tayoq ol va uning ustiga: 'Yahudo uchun va uning hamrohlari bo'lgan Isroil o'g'illari uchun', deb yoz. So'ng boshqa bir tayoq ol va uning ustiga: 'Yusuf uchun, ya'ni Efrayimning tayog'i uchun va uning hamrohlari bo'lgan butun Isroil xonadoni uchun', deb yoz. Keyin ularni bir-biriga qo'shib, bitta tayoq qil; ular qo'lingda bir bo'lib qolsin. Xalqingning o'g'illari senga: 'Bular bilan nimani nazarda tutayotganingni bizga ko'rsatib bermaysanmi?' deb aytganlarida, ularga ayt: 'Parvardigor Egam shunday demoqda: Mana, Men Efrayim qo'lida bo'lgan Yusufning tayog'ini va uning hamrohlari bo'lgan Isroil qabilalarini olaman, ularni Yahudoning tayog'i bilan birlashtiraman va ularni bitta tayoq qilaman; ular Mening qo'limda bir bo'ladi. Sen ustiga yozgan tayoqlar ko'zlari oldida qo'lingda bo'lsin. Va ularga ayt: Parvardigor Egam shunday demoqda: Mana, Men Isroil o'g'illarini ular borgan xalqlar orasidan olib chiqaman, ularni har tomondan yig'aman va o'z yurtiga olib kelaman. Men ularni Isroil tog'lari ustidagi yurtda bitta xalq qilaman; ularning barchasiga bitta shoh shoh bo'ladi. Endi ular boshqa hech qachon ikki xalq bo'lmaydi va boshqa hech qachon ikki podshohlikka bo'linmaydi. Ular endi o'z butlari bilan ham, jirkanch narsalari bilan ham, biror gunohlari bilan ham o'zlarini bulg'amaydi; balki Men ularni gunoh qilgan barcha maskanlaridan qutqaraman va ularni poklayman. Shunday qilib ular Mening xalqim bo'ladi, Men esa ularning Xudosi bo'laman.' Hizqiyol 37:15–23."

Tul yig'ayotgan ikki tayoq — Elijahning yomg'iridan oldin, Yarim Tun Nidosi chog'ida — sochilib ketgan Isroilning shimoliy va janubiy shohliklari edi; ular 1844-yil 22-oktabrda, timsoliy bo'lmagan Poklanish kuni boshlangan paytda, bir xalq qilib jamlanishi kerak edi, chunki va'da shuki, o'sha vaqtda Xudo "ularni poklaydi." Tergov hukmini ifodalovchi bu poklanish o'sha vaqtda boshlandi. Ikki tayoqning o'sha jamlanishi to'g'ri tushunilishi kerak, chunki Xudo har doim bir narsaning oxirini bir narsaning boshi bilan tasvirlaydi.

1844 yil Isroilning ikki shohligining yakuni edi, chunki o'sha paytda ular bir shohlikka — ma'naviy Isroilga — aylangan edilar va o'sha vaqtdan boshlab ular faqat bir xalq bo'lishlari kerak edi. Bu tarix ularning ikki xalqqa aylangan dastlabki tarixi bilan, ya'ni Yarovomning isyoni tarixi bilan tasvirlangan edi.

Yerovo'omning soxta sajda tizimi tarixi uning shohligining oxirida ham tasvirlanishi lozim. Qadimgi Isroilning boshida Horunning isyoni va shimoliy shohlikning boshida Yerovo'omning isyoni 1863-yildagi isyonni ifodalaydi; 1863-yil esa faqat Yerovo'om shohligining oxiri ham, ikki

tayoqning birlashtirilishi orqali ifodalanganidek, 1863-yil ustiga qoplanganda aniq tushuniladi. Ana shunda 1863-yil hasad timsolini tiklagan bir avlod sifatida ifodalangani ravshan ko‘rinadi.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Ammo quruq suyaklar haqidagi bu tashbeh nafaqat dunyoga taalluqlidir, balki buyuk nur bilan barakali qilinganlarga ham taalluqlidir; chunki ular ham vodiydagi skeletlarga o‘xshaydilar. Ularda inson qiyofasi, tana tuzilmasi bor; ammo ularda ruhiy hayot yo‘q. Lekin bu masal quruq suyaklarni shunchaki inson qiyofalariga biriktirilgan holda qoldirmaydi; zero a‘zolar va chehra mutanosibligining o‘zi kifoya emas. Hayot nafasi badanlarni jonlantirishi kerakki, ular tik turib, faoliyatga otilib kirsinlar. Bu suyaklar Isroil xonadonini, Xudoning jamoatini ifodalaydi, va jamoatning umidi Muqaddas Ruhning hayot baxsh etuvchi ta‘siridir. Ular tirilishi uchun Rabbiy quruq suyaklar ustiga nafas qilishi kerak.”

“Har bir ma‘naviy mushak va pay ishda bo‘lishi uchun, Xudoning Ruhi o‘zining hayot baxsh etuvchi qudrati bilan har bir insoniy vositada bo‘lishi lozim. Muqaddas Ruhsiz, Xudoning nafasiriz, vijdonda karaxtlik, ma‘naviy hayotning yo‘qolishi yuz beradi. Ma‘naviy hayotdan mahrum bo‘lgan ko‘plarning ismlari jamoat ro‘yxatlarida bor, ammo ular Qo‘zining hayot kitobiga yozilmagan. Ular jamoatga qo‘shilgan bo‘lishlari mumkin, ammo Rabbiy bilan birlashmaganlar. Ular muayyan bir majburiyatlar majmuini ado etishda g‘ayratli bo‘lishlari va tirik insonlar deb qaralishlari mumkin; ammo ko‘plar: “tiriksan, degan noming bor, holbuki o‘liksan”, deganlar jumlasidandir.”

“Jonning Xudoga chinakam qalbiy tavgasi bo‘lmasa; Xudoning hayotbaxsh nafasi jonni ruhiy hayot uchun jonlantirmasa; haqiqatni e‘tirof qiluvchilar osmondan tug‘ilgan tamoyil bilan harakatlanmasalar, ular abadiy yashovchi va boqiy qoluvchi chirmas urug‘dan tug‘ilmaganlar. Agar ular yagona najot kafolati sifatida Masihning solihligiga tayanmasalar; agar Uning fe‘l-atvorini o‘zlariga namuna qilib olmasalar, Uning ruhi bilan mehnat qilmasalar, ular yalang‘ochdirlar, ular Uning solihligi libosini kiymaganlar. O‘liklar ko‘pincha tiriklar qatorida ko‘rsatiladi; chunki o‘z tasavvurlariga ko‘ra najotni amalga oshirayotgan deb hisoblaganlar, Xudoning O‘zining ezgu iroda-maqsadiga muvofiq ularda xohishni ham, amalga oshirishni ham hosil qiluvchi amali mavjud bo‘lmagan kishilardir.”

“Bu toifa Hizqiyol vahiyda ko‘rgan quruq suyaklar vodiysi bilan yaxshi ifodalangan.” Review and Herald, 1893-yil 17-yanvar.